

POZWOLENIA NA KORZYSTANIE ZE ŚRODOWISKA W ŚWIETLE NORM PRAWA ADMINISTRACYJNEGO

dr Mariusz Paradowski

1. Wiadomości wstępne

Nie ulega wątpliwości, że w otaczającej człowieka rzeczywistości pozwolenie posiada wieloznaczny charakter. W ujęciu socjologicznym często o pozwolenie zwraca się dziecko wobec rodzica, uczeń w stosunku do nauczyciela oraz pracownik w odniesieniu do pracodawcy. Trudno nie dostrzec, iż zakres pozwolenia ukształtowany jest na podstawie wzajemnych relacji zachodzących w społeczeństwie. Poza powszechnym oraz potocznym rozumieniem tego terminu, pozwolenie wykazuje również znaczenie normatywne. W nauce prawa administracyjnego pozwolenie jest prawną formą działania administracji publicznej oraz aktem administracyjnym stosowania prawa. Ta instytucja prawna doczekała się wielu publikacji naukowych[1] oraz była przedmiotem rozpraw doktorskich[2].

Pozwolenia administracyjne sprawiają wiele trudności stosującym prawo pracownikom organu administracji publicznej. Mając na uwadze trójpodział władzy, organy administracji publicznej na mocy przyznanej im kompetencji *ex lege* zostały upoważnione do konkretyzowania praw i obowiązków jednostek w obliczu toczącego się postępowania administracyjnego. Niejednokrotnie oznacza to, iż podmioty publiczne stoją przed problemami wydawania decyzji administracyjnych urzeczywistniających często skomplikowane stany faktyczne obywateli.

[1] zob. D. R. Kijowski, *Pozwolenia w administracji publicznej. Studium z teorii prawa administracyjnego*, Białystok 2000

[2] zob. M. Paradowski, *Pozwolenie budowlane*, Warszawa 2017

W urzędniczej praktyce istnieje wiele rodzajów pozwoleń administracyjnych. Wśród typowych przykładów wymienia się:

- pozwolenie na budowę oraz pozwolenie na użytkowanie, regulowane przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane[3],
- pozwolenie na broń ukształtowane normami ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji[4],
- pozwolenie wodno-prawne egzemplifikowane przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne[5]
- oraz szereg pozwoleń administracyjnych wymienianych treścią ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska[6]. Zgodnie z treścią przepisu art. 180 oraz art. 181 ust. 1 wymienionego źródła prawa eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi oraz wytwarzanie odpadów jest dozwolona po uzyskaniu pozwolenia, jeżeli jest ono wymagane. Innymi słowy, organ ochrony środowiska może udzielić pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, pozwolenia wodno-prawnego, pozwolenia na wytwarzanie odpadów oraz pozwolenia zintegrowanego.

Sfera prawa ochrony środowiska jest zaliczana do działów prawa administracyjnego o dużym stopniu trudności. Dzieje się tak, gdyż materia problemowa regulowana wymienioną ustawą sięga zagadnień merytorycznych dotyczących płaszczyzny chemii, fizyki, geografii, biologii, ekologii, a nawet botaniki oraz zoologii. Co więcej, prawo ochrony środowiska będące przykładem prawa administracyjnego reguluje sprawy z zakresu prawa emisyjnego, prawa energetycznego, prawa górniczego i geologicznego etc. Z jednej strony tematyka wpisując się w obszar prawa ochrony środowiska potrafi być przyjemna dla czytelnika, z drugiej, skrajnie odrębnej, może dotyczyć ram wymuszających posiadanie wiedzy wysoce technicznej i politechnicznej. W świetle tego stanu rzeczy stosujący prawo ochrony środowiska pracownicy organów administracji publicznej codziennie borykają się z przeszkodami prawidłowej wykładni norm prawno-środowiskowych. Wiele organizacji w Polsce trudni się działalnością szkoleniową ułatwiając urzędnikom procedowanie administracyjne z zakresu prawa ochrony środowiska.

Każdy prowadzący instalację podmiot gospodarczy na rynku – w świetle przedmiotowej ustawy – zobligowany jest do uzyskania specjalistycznego pozwolenia. Istnieje katalog przedsięwzięć gospodarczych negatywnie oddziałujących na środowisko. Nie oznacza to jednak, że przedsiębiorcy zmuszeni są do rezygnowania z podejmowania aktywności gospodarczej ingerującej w zasoby środowiska naturalnego. Z tego względu problematyka dotycząca pozwoleń administracyjnych w sferze prawa ochrony środowiska zachęca do podejmowania analiz prawnych przeznaczonych nie tylko aktywnym gospodarczo przedsiębiorcom, ale przede wszystkim dedykowana jest pracownikom organów ochrony środowiska stykających się w pracy zawodowej z dylematami w obszarze rozstrzygania spraw administracyjnych o podłożu prawno-środowiskowym.

2. Pozwolenie jako decyzja administracyjna

Teoria prawa administracyjnego sytuuje pozwolenia na korzystanie ze środowiska w kategoriach decyzji administracyjnej[7]. Decyzja administracyjna jest typowym przykładem aktu administracyjnego zewnętrznego.

[3] t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, z 2022 r. poz. 88, 1557, 1768, 1783, 1846, 2206, 2687, z 2023 r. poz. 553

[4] t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2516, z 2023 r. poz. 535, 803

[5] t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2625, 2687, z 2023 r. poz. 295, 412, 877

[6] t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, 2687, z 2023 r. poz. 877

[7] zob. B. Wierzbowski, B. Rakoczy, Prawo ochrony środowiska. Zagadnienia podstawowe, Warszawa 2015

Jako taki akt jest ona władczym, jednostronnym oświadczeniem woli organu administracji publicznej, opartym na przepisach prawa administracyjnego i określającym sytuację prawną konkretnie wskazanego adresata (strony) w indywidualnie oznaczonej sprawie[8]. W ciekawy sposób na temat podstawowej prawnej formy działania administracji publicznej wypowiada się judykatura. Wedle wyroku[9] Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie **organy administracji załatwiają sprawę przez wydanie decyzji, o których mowa w art. 104 k.p.a, ale tylko w należących do właściwości organów sprawach indywidualnych.**

3.Podstawowe pojęcia prawno-środowiskowe wskazujące na zasadność wydania pozwolenia na korzystanie ze środowiska podmiotowi prowadzącemu instalację

Wkraczając w obszar problemowy dotyczący pozwoleń na korzystanie ze środowiska na wstępie warto zdefiniować podstawowe pojęcia prawno-środowiskowe, determinujące konieczność wydania aktu administracyjnego podmiotowi prowadzącymi instalację. Niewątpliwie podstawowymi terminami z zakresu prawa ochrony środowiska są pojęcia: **emisji** oraz instalacji. Stosownie do treści przepisu art. 3 pkt 4 i 6 analizowanej ustawy ilekroć w wymienionym akcie prawnym jest mowa o emisji rozumie się przez to wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio, w wyniku działalności człowieka, do powietrza, wody, gleby lub ziemi substancje oraz energie, takie jak ciepło, hałas, wibracje lub pola elektromagnetyczne. Dokonując interpretacji przepisów ustawy należy stwierdzić, iż emisja polega na wprowadzaniu przez człowieka do zasobów środowiskowych substancji lub wymienionych energii. **Substancja** oznacza pierwiastki chemiczne oraz ich związki, mieszaniny lub roztwory występujące w środowisku lub powstałe w wyniku działalności człowieka. Pozostaje ona pojęciem z obszaru nauk chemicznych. Termin **energii** z kolei nie został zdefiniowany na gruncie ustawy. Niemniej prawodawca postępuje się wyliczeniem przykładowym, zaliczając do niej: ciepło, hałas, wibracje oraz pola elektromagnetyczne. Określenie instalacji natomiast posiada definicję legalną wyrażoną przez ustawodawcę w treści przepisu art. 3 pkt 6 analizowanego aktu prawnego, w myśl której przez **instalację** rozumie się stacjonarne urządzenie techniczne, zespół stacjonarnych urządzeń technicznych powiązanych technologicznie, do których tytułem prawnym dysponuje ten sam podmiot i położonych na terenie jednego zakładu, albo budowle niebędące urządzeniami technicznymi ani ich zespołami.

W świetle tej klasyfikacji pojęciowej nasuwa się stwierdzenie, iż **prowadzoną przez przedsiębiorcę instalacją będzie urządzenie techniczne lub powiązany ze sobą zespół takich urządzeń emitujących do środowiska naturalnego substancje chemiczne bądź energię, szkodliwie wpływające na otoczenie.** Interpretacja norm prawno-środowiskowych pozwala uznać, że prowadzenie instalacji wymusza na przedsiębiorcy uzyskanie pozwolenia na korzystanie ze środowiska. Termin instalacji jest zatem centralnym określeniem funkcjonujące w sferze prawa ochrony środowiska, zwykle wskazującym na potrzebę wydania podmiotowi realizującym przedsięwzięcie pozwolenia administracyjnego.

Wykaz przedsięwzięć kwalifikowanych jako instalacja negatywnie oddziałująca na środowisko oraz wymagająca wydanie pozwolenia na korzystanie ze środowiska znalazł się w załączniku do rozporządzenia[10] Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości. Szeroki zakres tego rozporządzenia nie pozwala na gruncie tego opracowania szczegółowo omówić przedsięwzięcia wykorzystujące instalacje o tym charakterze.

[8] zob. M. Wierzbowski, M. Szubiakowski, A. Wiktorowska, Postępowanie administracyjne – ogólne podatkowe, egzekucyjne i przed sądami administracyjnymi, Warszawa 2015.

[9] Wyrok NSA w Warszawie z dnia 8 lutego 1993 r., SA/Wr 559/82, ONSA 1993, Nr 1, poz. 3

[10] Dz. U. 2002 nr 122 poz. 1055

Warto dodać, że ocena uznawalności przedsięwzięcia za instalację negatywnie oddziałującą na środowisko była przedmiotem interpretacji Podsekretarza Stanu Tomasza Podgajnika w trakcie IV kadencji Sejmu RP, który uznał, że kurniki, w których jest więcej niż 40 000 stanowisk dla drobiu, zaliczone są do instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych, albo środowiska jako całości, a więc ich eksploatacja wymaga pozwolenia zintegrowanego[11].

4. Pozwolenia na korzystanie ze środowiska

Zastosowanie przez prawodawcę w treści analizowanej ustawy wymienionych pojęć oraz ich interpretacja w znaczny sposób przemawiają za koniecznością udzielania podmiotom prowadzącym instalację pozwoleń na korzystanie ze środowiska. W myśl przepisu art. 3 pkt 29 de lege lata ustawy – Prawo ochrony środowiska ilekroć mowa jest o **pozwoleniu, bez podania jego rodzaju** rozumie się przez to pozwolenie na wprowadzanie do środowiska substancji lub energii, o którym mowa w art. 181 ust. 1. Oznacza to, iż eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, wytwarzanie odpadów, emitowanie hałasu oraz emitowanie pól elektromagnetycznych, jest dozwolona po uzyskaniu właściwego pozwolenia na korzystanie ze środowiska. W literaturze prawniczej dostrzega się, że **pozwolenie na korzystanie ze środowiska oznacza** decyzję zezwalającą na korzystanie ze środowiska w zakresie wykraczającym poza ramy korzystania powszechnego w sytuacjach, w których prawodawca zakazuje, w drodze ustawy, takiego korzystania bez zgody organu administracji publicznej[12].

Zdaniem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim **wprowadzenie wymogu uzyskania zezwolenia, o którym mowa w art. 180 w zw. z art. 180a ww. ustawy jest jednym z elementów ochrony środowiska**[13]. Takie stanowisko Sądu świadczy o synonimiczności pojęć: pozwolenia oraz zezwolenia. Postępując się wykładnią językową można jednak uznać, że traktowanie pozwolenia jako zezwolenie jest swoistym nadużyciem prawa, wadliwą interpretacją sprowadzającą się do zniekształcenia instytucji prawnej pozwolenia na korzystanie ze środowiska. Tego rodzaju wykładnia sądowa nie powinna być powszechnie akceptowana w środowisku prawniczym oraz na gruncie urzędniczej praktyki stosowania prawa. Prawidłowa interpretacja przepisu art. 180 obowiązującej ustawy – Prawo ochrony środowiska pojawia się w innych orzeczeniach sądowych. Stosownie do treści wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie **z treści art. 180 Prawa ochrony środowiska wynika, że eksploatacja instalacji powodująca określone w tym przepisie skutki jest dozwolona po uzyskaniu pozwolenia, jeżeli jest ono wymagane. Obowiązek uzyskania pozwolenia jest konsekwencją przede wszystkim tego, że środowisko jest istotnym elementem procesów gospodarczych, w kontekście użytkowania jego zasobów oraz powodowania emisji, która może przekształcić się w zanieczyszczenie**[14].

POZWOLENIE NA WPROWADZANIE GAZÓW I PYŁÓW DO POWIETRZA

Tematyka dotycząca pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza jest dość szeroko uregulowana na gruncie polskiego ustawodawstwa. Używana przez prawodawcę terminologia nie należy do łatwych, jasnych oraz czytelnych sformułowań językowych. Umożliwienie jej zrozumienia zwykle wiąże się z koniecznością posiadania przez czytelnika wiedzy specjalistycznej z zakresu inżynierii.

[11] <https://orka2.sejm.gov.pl/iz4.nsf/main/349d8fc9>

[12] zob. B. Wierzbowski, B. Rakoczy, Prawo ochrony środowiska. Zagadnienia podstawowe, Warszawa 2015; szerzej: K. Gruszecki, Prawo ochrony środowiska. Komentarz, Warszawa 2022

[13] Wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia z dnia 22 września 2021 r., II SA/Go 695/20, Legalis nr 2625526

[14] Wyrok NSA w Warszawie z dnia Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 marca 2020 r., II OSK 1224/18, Legalis nr 2420203

Pracownik organu administracji publicznej stosując przepisy prawa administracyjnego z zakresu ochrony środowiska zazwyczaj posiada trudności w interpretacji pojęć prawno-środowiskowych. Jednak trudno pominąć wymienioną terminologię z uwagi na konieczność zachowania charakteru normatywnego prawa ochrony środowiska. W administracyjnym toku instancji nie ma realnej możliwości uniknięcia konieczności władania językiem specjalistycznym.

Przechodząc na grunt analizy pozwoleń na korzystanie ze środowiska należy zwrócić uwagę, iż wedle treści przepisu art. 220 i nast. obowiązującej ustawy – Prawo ochrony środowiska, wprowadzanie do powietrza gazów lub pyłów z instalacji wymaga pozwolenia.

Wniosek o wydanie pozwolenia powinien zawierać:

- oznaczenie prowadzącego instalację, jego adres zamieszkania lub siedziby,
- adres zakładu, na którego terenie prowadzona jest eksploatacja instalacji,
- informację o tytule prawnym do instalacji,
- informacje o rodzaju instalacji, stosowanych urządzeniach i technologiach oraz charakterystykę techniczną źródeł powstawania i miejsc emisji,
- ocenę stanu technicznego instalacji,
- informację o rodzaju prowadzonej działalności,
- opis możliwych wariantów funkcjonowania instalacji,
- bilans masowy i rodzaje wykorzystywanych materiałów, surowców i paliw, wraz ze schematem technologicznym,
- informację o energii wykorzystywanej lub wytwarzanej przez instalację,
- wielkość i źródła powstawania albo miejsca emisji - aktualnych i proponowanych - w trakcie normalnej eksploatacji instalacji oraz w warunkach odbiegających od normalnych, w szczególności takich jak: rozruch, awaria, wyłączenia,
- informację o planowanych okresach funkcjonowania instalacji w warunkach odbiegających od normalnych,
- informację o istniejącym lub przewidywanym oddziaływaniu emisji na środowisko,
- wyniki pomiarów wielkości emisji z istniejącej instalacji,
- zmiany wielkości emisji jakie nastąpiły po wydaniu ostatniego pozwolenia dla istniejącej instalacji,
- planowane działania, w tym przewidywane środki techniczne mające na celu zapobieganie lub ograniczanie emisji,
- proponowane procedury monitorowania procesów technologicznych, w szczególności pomiaru lub ewidencjonowania wielkości emisji,
- przewidywany sposób zakończenia eksploatacji instalacji niestwarzający zagrożenia dla środowiska,
- czas, na jaki wydane ma być pozwolenie.

Do wniosku o wydanie pozwolenia należy dołączyć:

- dokument potwierdzający, że wnioskodawca jest uprawniony do występowania w obrocie prawnym, jeżeli prowadzący instalację nie jest osobą fizyczną,
- wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli został sporządzony, oraz decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, jeżeli jej uzyskanie było wymagane,
- streszczenie wniosku sporządzone w języku niespecjalistycznym

Szczegółowy zakres wniosku o wydanie pozwolenia na wprowadzenie gazów i pyłów do powietrza określony został przez ustawodawcę w treści przepisów art. 184 ust. 2-4 obowiązującej ustawy – Prawo ochrony środowiska.

Przedmiotowy wniosek ponadto powinien zawierać informacje na temat:

- czasu pracy źródeł powstawania i miejsc wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza w ciągu roku,

- wprowadzanych do powietrza rodzajów i ilości gazów lub pyłów przypadających na jednostkę wykorzystywanego surowca, materiału, paliwa lub powstającego produktu,
- terenu w zasięgu pięćdziesięciokrotnej wysokości najwyższego miejsca wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza, z uwzględnieniem obszarów poddanych ochronie na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody oraz ustawy o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym.
- aerodynamicznej szorstkości terenu,
- aktualnego stanu jakości powietrza,
- warunków meteorologicznych,
- wyników obliczeń stanu jakości powietrza, z uwzględnieniem metodyk modelowania wraz z graficznym przedstawieniem tych wyników.

W razie braku standardów emisyjnych i dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu ilości gazów lub pyłów dopuszczonych do wprowadzania do powietrza ustala się na poziomie niepowodującym przekroczeń wartości odniesienia substancji w powietrzu oraz wartości odniesienia substancji zapachowych w powietrzu.

Organ ochrony środowiska wydając pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza w treści niniejszego aktu administracyjnego musi wskazać na:

- rodzaj i parametry instalacji istotne z punktu widzenia przeciwdziałania zanieczyszczeniom,
- wielkość dopuszczalnej emisji w warunkach normalnego funkcjonowania instalacji, nie większą niż wynikająca z prawidłowej eksploatacji instalacji, dla poszczególnych wariantów funkcjonowania,
- maksymalny dopuszczalny czas utrzymywania się uzasadnionych technologicznie warunków eksploatacyjnych odbiegających od normalnych, w szczególności w przypadku rozruchu i wyłączenia instalacji, a także warunki lub parametry charakteryzujące pracę instalacji, określające moment zakończenia rozruchu i moment rozpoczęcia wyłączenia instalacji oraz warunki wprowadzania do środowiska substancji lub energii w takich przypadkach,
- jeżeli ma to wpływ na określenie wymagań ochrony środowiska wymagany termin zakończenia eksploatacji instalacji oraz dopuszczalny łączny czas dalszej eksploatacji instalacji oraz sposób dokumentowania czasu tej eksploatacji,
- źródła powstawania albo miejsca wprowadzania do środowiska substancji lub energii,
- termin, od którego jest dopuszczalna emisja,
- oznaczenie głównego prowadzącego instalację lub określenie zakresu odpowiedzialności poszczególnych prowadzących oznaczone części instalacji za eksploatację instalacji zgodnie z przepisami ochrony środowiska.

Pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza powinno również określać charakterystykę miejsc wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza oraz usytuowanie stanowisk do pomiaru wielkości emisji w zakresie gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza.

Na obszarze o przekroczonych standardach jakości powietrza, wyznaczonym w ocenie poziomów substancji w powietrzu, przeprowadzonej przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, wydanie pozwolenia na wprowadzanie do powietrza substancji, dla której standard jakości powietrza został przekroczony z nowo budowanej instalacji lub zmienianej w sposób istotny jest możliwe, jeżeli zostanie zapewniona odpowiednia redukcja ilości tej substancji wprowadzanej do powietrza z innych instalacji usytuowanych na obszarze gminy, w której planowana jest budowa nowej instalacji lub dokonanie istotnej zmiany instalacji.

Redukcja ilości substancji może obejmować redukcję ilości substancji wprowadzanej do powietrza z instalacji spalania paliw stałych eksploatowanych w ramach zwykłego korzystania ze środowiska przez osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami, usytuowanych na obszarze gminy, w której planowana jest budowa nowej instalacji lub dokonanie istotnej zmiany instalacji poprzez sfinansowanie przez podmiot planujący budowę nowej instalacji lub istotną zmianę instalacji, trwałej likwidacji instalacji spalania paliw stałych eksploatowanych w ramach zwykłego korzystania ze środowiska przez osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami. **Postępowanie kompensacyjne** zostało uregulowane przez prawodawcę na mocy treści przepisów art. 226 i nast. obowiązującej ustawy – Prawo ochrony środowiska. Co istotne, pozwolenie na wprowadzenie gazów i pyłów do powietrza jest możliwe, gdy nie spowoduje to zwiększenia zagrożenia zdrowia ludzi.

POZWOLENIE NA WYTWARZANIE ODPADÓW

Problematyka dotycząca pozwolenia na wytwarzanie (składowanie) odpadów jest ważnym zagadnieniem normatywnym z zakresu prawa ochrony środowiska. W swej zasadniczej części niniejsza materia została uregulowana na mocy obowiązującej ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz treścią przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach[15]. Trzeba również podkreślić, że pozwolenie na wytwarzanie odpadów nie jest tożsamym aktem administracyjnym wobec zezwolenia na zbieranie odpadów oraz zezwolenia na przetwarzanie odpadów. Pierwsze z nich jest przykładem pozwoleń na korzystanie ze środowiska, pozostałe z kolei są wyrazem realizowania gospodarki odpadami.

Mając na uwadze pozwolenie na wytwarzanie odpadów trzeba odnotować, że warunk formalne wnioskowania o jego wydanie odpowiadają warunkom formalnym wnioskowania o wydanie pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza. W myśl treści przepisu art 180a de lege lata ustawy – Prawo ochrony środowiska pozwolenie na wytwarzanie odpadów jest wymagane do wytwarzania odpadów o masie powyżej 1 Mg rocznie, w przypadku odpadów niebezpiecznych lub o masie powyżej 5000 Mg rocznie, w przypadku odpadów innych niż niebezpieczne.

Na wniosek prowadzącego instalację uprawnionym organem do wydania pozwolenia na wytwarzanie odpadów jest **starosta lub prezydent miasta** w przypadku miast na prawach powiatu, **Marszałek Województwa** dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz w przypadku pozwoleń na wytwarzanie odpadów i pozwolenia zintegrowanego lub **Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska** w przypadku wytwarzania odpadów na terenach zamkniętych. Pozwolenie na wytwarzanie odpadów wydawane jest na **czas oznaczony, nie dłuższy niż 10 lat**. Podlega cofnięciu lub ograniczeniu na zasadach przewidzianych dla pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza.

POZWOLENIE ZINTEGROWANE

Niezwykle ważnym rodzajem pozwolenia na korzystanie ze środowiska jest pozwolenie zintegrowane. Na podstawie treści przepisu art. 201 i nast. obowiązującej ustawy – Prawo ochrony środowiska pozwolenia zintegrowanego wymaga prowadzenie instalacji, której funkcjonowanie, ze względu na rodzaj i skalę prowadzonej w niej działalności, może powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości, z wyłączeniem instalacji lub ich części stosowanych wyłącznie do badania, rozwoju lub testowania nowych produktów lub procesów technologicznych.

[15] tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 699, 1250, 1726, 2127, 2722, z 2023 r. poz. 295, 877

Pozwolenie zintegrowane jest swoistym konglomeratem kilku decyzji, wobec czego oceniając jego obowiązywanie w czasie, trzeba uwzględnić przepisy stanowiące podstawę wydawania decyzji sektorowych, które obejmuje[16]. Należy zauważyć, iż w pozwoleniu zintegrowanym ustala się warunki emisji na zasadach określonych dla sektorowych pozwoleń na korzystanie ze środowiska. Innymi słowy, określa się warunki wytwarzania i sposoby postępowania z odpadami. Ponadto ustala się także warunki poboru wód powierzchniowych lub podziemnych. Instalacje położone na terenie jednego zakładu obejmuje się jednym pozwoleniem zintegrowanym, chyba że wnioskodawca wnosi o wydanie odrębnych decyzji administracyjnych. Na wniosek prowadzącego instalacje pozwoleniem zintegrowanym można objąć instalacje niewymagające tego pozwolenia, położone na terenie tego samego zakładu, co instalacja wymagająca niniejszego pozwolenia, ustalając dla nich warunki wprowadzania do środowiska substancji lub energii na zasadach określonych dla sektorowych pozwoleń na korzystanie ze środowiska. Instalacje wymagające pozwoleń zintegrowanego spełniają wymagania ochrony środowiska wynikające z najlepszych dostępnych technik, w szczególności nie mogą powodować przekroczenia granicznych wielkości emisyjnych. W szczególnych przypadkach organ ochrony środowiska może w pozwoleniu zintegrowanym zezwolić na odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych, jeżeli w jego ocenie ich osiągnięcie prowadziłoby do nieproporcjonalnie wysokich kosztów w stosunku do korzyści dla środowiska oraz pod warunkiem, że nie zostaną przekroczone standardy emisyjne. Przy dokonywaniu tej oceny organ właściwy bierze pod uwagę położenie geograficzne, lokalne warunki środowiskowe, charakterystykę techniczną instalacji lub inne czynniki mające wpływ na funkcjonowanie instalacji i środowisko jako całość.

Wniosek o wydanie pozwolenia zintegrowanego musi spełniać wymagania określone dla wniosków o wydanie sektorowych pozwoleń na korzystanie ze środowiska. Poza tym wniosek ten zawiera informacje dotyczące instalacji wymagającej pozwolenia zintegrowanego o oddziaływaniu emisji na środowisko jako całość, istniejącym lub możliwym oddziaływaniu transgranicznym na środowisko, prognozowanej wielkości emisji hałasu wyznaczonej przez poziomy hałasu powodowanego poza zakładem na terenach sąsiednich oraz o akustycznym oddziaływaniu na tereny przyległe, a także o rozkładzie czasu pracy źródeł hałasu dla doby, prognozowanej ilości, stanie i składzie ścieków przemysłowych, o ile ścieki nie będą wprowadzane do wód lub do ziemi, prognozowanej ilości wykorzystywanej wody oraz proponowanych sposobach zapobiegania występowaniu i ograniczania skutków awarii. Ponadto we wniosku znajdują się informacje dotyczące uzasadnienia proponowanej wielkości emisji, opis wariantów środków zapobiegających powstawaniu zanieczyszczeń, o ile takie warianty istnieją. W przypadku, gdy eksploatacja instalacji obejmuje wykorzystywanie, produkcję lub uwalnianie substancji powodującej ryzyko oraz występuje możliwość zanieczyszczenia gleby, ziemi lub wód gruntowych na terenie zakładu - raport początkowy o stanie zanieczyszczenia gleby, ziemi i wód gruntowych tymi substancjami oraz opis stosowanych sposobów zapobiegania emisjom do gleby, ziemi i wód gruntowych. Następnie, propozycje dotyczące sposobu prowadzenia systematycznej oceny ryzyka zanieczyszczenia gleby, ziemi i wód gruntowych substancjami powodującymi ryzyko, które mogą znajdować się na terenie zakładu, w związku z eksploatacją instalacji albo sposobu i częstotliwości wykonywania badań zanieczyszczenia gleby i ziemi tymi substancjami oraz pomiarów zawartości tych substancji w wodach gruntowych, w tym pobierania próbek.

Wniosek o wydanie pozwolenia zintegrowanego składa się w postaci papierowej w jednym egzemplarzu. Wśród jego załączników wymienia się: dowód uiszczenia opłaty rejestracyjnej, zapis wniosku w postaci elektronicznej na informatycznych nośnikach danych oraz kopię programu zapobiegania awariom, jeżeli były opracowane.

[16] K. Gruszecki, Wygaśnięcie pozwoleń na korzystanie ze środowiska lub zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie ochrony środowiska w związku ze zmianą przepisów prawa [w:] Prawne Problemy Górnictwa i Ochrony Środowiska nr 2, Katowice 2022, s. 3

Trzeba również zwrócić uwagę, że jeżeli prowadzący instalację ubiega się o uzyskanie pozwolenia zintegrowanego pomimo niedotrzymywania dopuszczalnych poziomów hałasu poza terenem zakładu, wniosek o wydanie tego pozwolenia zawiera dodatkowo informacje o konieczności utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania i określenia granic takiego obszaru, ograniczeń w zakresie przeznaczenia terenu, wymagań technicznych dotyczących budynków oraz sposobów korzystania z terenów. W tym przypadku nie jest wymagane sporządzenie przeglądu ekologicznego. Do tego wniosku przedkłada się kopię mapy ewidencyjnej z zaznaczonym przebiegiem granic obszaru, na którym jest konieczne utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania.

Organ ochrony środowiska przedstawia ministrowi ds. klimatu i środowiska zapis wniosku w postaci elektronicznej w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania. Jeżeli pozwolenie ma objąć instalację po raz pierwszy lub ma objąć instalację po istotnej zmianie wydanie pozwolenia powinno nastąpić w ciągu 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku. Warunkiem rozpatrzenia wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego jest wniesienie opłaty rejestracyjnej, która nie może być wyższa niż 12000 zł. Organem właściwym dla wydania przedmiotowego pozwolenia jest marszałek województwa.

Treść pozwolenia zintegrowanego zawiera:

- rodzaj prowadzonej działalności,
- sposoby osiągania wysokiego poziomu ochrony środowiska jako całości,
- wymagania zapewniające ochronę gleby, ziemi i wód gruntowych, w tym środki mające na celu zapobieganie emisjom do gleby, ziemi i wód gruntowych oraz sposób ich systematycznego nadzorowania,
- w przypadku instalacji, które wymagają raportu początkowego, sposób prowadzenia systematycznej oceny ryzyka zanieczyszczenia gleby, ziemi i wód gruntowych substancjami powodującymi ryzyko, które mogą znajdować się na terenie zakładu w związku z eksploatacją instalacji albo sposób i częstotliwość wykonywania badań zanieczyszczenia gleby i ziemi tymi substancjami oraz pomiarów zawartości tych substancji w wodach gruntowych, w tym pobierania próbek,
- sposoby ograniczania oddziaływań transgranicznych na środowisko,
- wielkość emisji hałasu wyznaczoną dopuszczalnymi poziomami hałasu poza zakładem, wyrażonymi wskaźnikami hałasu LAeq D i LAeq N oraz rozkład czasu pracy źródeł hałasu dla doby,
- ilość, stan i skład ścieków przemysłowych, o ile ścieki nie będą wprowadzane do wód lub do ziemi,
- ilość wykorzystywanej wody,
- sposoby zapobiegania występowaniu i ograniczania skutków awarii oraz wymóg informowania o wystąpieniu awarii,
- sposoby postępowania w przypadku zakończenia eksploatacji instalacji, w tym sposoby usunięcia negatywnych skutków powstałych w środowisku w wyniku prowadzonej eksploatacji,
- sposoby zapewnienia efektywnego wykorzystania energii,
- zakres, sposób i termin przekazywania organowi właściwemu do wydania pozwolenia i wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska corocznej informacji pozwalającej na przeprowadzenie oceny zgodności z warunkami określonymi w pozwoleniu.

W pozwoleniu zintegrowanym obejmującym źródło spalania paliw określa się maksymalne emisje substancji. W decyzji administracyjnej można określić dodatkowe wymagania związane z eksploatacją instalacji, jeżeli jest to konieczne do osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony środowiska jako całości.

Pozwolenie zintegrowane wywołuje skutki prawne od dnia wejścia w życie uchwały rady powiatu albo uchwały sejmiku województwa o utworzeniu obszaru ograniczonego użytkowania. Minister właściwy ds. klimatu i środowiska prowadzi rejestr wniosków o wydanie pozwolenia zintegrowanego oraz wydanych pozwoleń zintegrowanych.

Organ ochrony środowiska dokonuje analizy pozwolenia zintegrowanego co najmniej raz na 5 lat lub jeżeli oddziaływanie instalacji na środowisko zmieniło się w stopniu wskazującym na konieczność zmiany pozwolenia w części dotyczącej określonych w nim warunków lub wielkości emisji z danej instalacji albo jeżeli nastąpiła zmiana w najlepszych dostępnych technikach, pozwalająca na znaczne zmniejszenie wielkości emisji bez powodowania nadmiernych kosztów, lub wynika to z potrzeby dostosowania eksploatacji instalacji do zmian przepisów o ochronie środowiska. Pozwolenie zintegrowane podlega cofnięciu lub ograniczeniu na zasadach przewidzianych dla pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza.

POZWOLENIE NA WPROWADZANIE ŚCIEKÓW DO WÓD I ZIEMI (POZWOLENIE WODNO-PRAWNE)

Pozwolenie na wprowadzanie ścieków do wód i ziemi jest przykładem pozwolenia administracyjnego ukształtowanego w świetle przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne^[17]. Zgodnie z treścią przepisu art. 389 i nast. wskazanego źródła prawa pozwolenie wodno-prawne jest wymagane na: usługi wodne, szczególne korzystanie z wód, długotrwałe obniżenie poziomu zwierciadła wody podziemnej, rekultywację wód powierzchniowych lub wód podziemnych, wprowadzanie do wód powierzchniowych substancji hamujących rozwój glonów, wykonanie urządzeń wodnych, regulację wód, zabudowę potoków górskich oraz kształtowanie nowych koryt cieków naturalnych, zmianę ukształtowania terenu na gruntach przylegających do wód, mającą wpływ na warunki przepływu wód, prowadzenie przez wody powierzchniowe płynące oraz przez wały przeciwpowodziowe obiektów mostowych, rurociągów, przewodów w rurociągach osłonowych lub przepustów oraz prowadzenie przez śródlądowe drogi wodne oraz przez wały przeciwpowodziowe napowietrznych linii energetycznych i telekomunikacyjnych.

Przedmiotowy akt administracyjny może być również wydany w przypadku lokalizowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub nowych obiektów budowlanych oraz gromadzenia na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią ścieków, środków chemicznych, a także innych materiałów mogących zanieczyścić wody oraz prowadzenie na tych obszarach przetwarzania odpadów w szczególności ich składowania. Obowiązek posiadania pozwolenia wodno-prawnego na szczególne korzystanie z wód na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innych podmiotów ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego dotyczy wytwórcy ścieków przemysłowych. Jeżeli o wydanie pozwolenia wodno-prawnego ubiega się kilka zakładów, których działalność wzajemnie się wyklucza z powodu stanu zasobów wodnych, pierwszeństwo w uzyskaniu tego pozwolenia mają zakłady pobierające wodę w celu zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Następnie zakłady, których korzystanie z wód przyczyni się do zwiększenia naturalnej lub sztucznej retencji wód lub poprawy stosunków biologicznych w środowisku wodnym, a w dalszej kolejności właściciele oraz posiadacze samoistni i zależni innych obiektów, instalacji lub urządzeń infrastruktury krytycznej. Jeżeli jednym z zakładów ubiegających się o wydanie pozwolenia wodno-prawnego jest właściciel urządzenia wodnego koniecznego do realizacji tego pozwolenia, pierwszeństwo w jego uzyskaniu przysługuje temu zakładowi. Takie pierwszeństwo przysługuje także zakładowi wskazanemu przez właściciela urządzenia wodnego, o ile o pozwolenie wodno-prawne nie ubiegają się zakłady, które będą pobierać wodę w celu zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi lub zakłady, których korzystanie z wód przyczyni się do zwiększenia naturalnej lub sztucznej retencji lub poprawy stosunków biologicznych w środowisku wodnym.

[17] t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2625, 2687, z 2023 r. poz. 295, 412, 877

Pozwolenie wodno-prawne nie rodzi praw do nieruchomości i urządzeń wodnych koniecznych do jego realizacji oraz nie narusza prawa własności i uprawnień osób trzecich przystępujących wobec tych nieruchomości i urządzeń. Pozwolenie wydawane jest z uwzględnieniem przepisów obowiązującej ustawy - Prawo ochrony środowiska. Pozostaje ono szczególnym przykładem zgody wodno-prawnej.

Na temat kompetencji organów administracji publicznej właściwych do wydawania tych dokumentów wypowiedziała się judykatura. Wedle wyroku[18] Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie **konstrukcja normatywna art. 397 ustawy Prawo wodne nie pozostawia wątpliwości co do tego, że wskazana w nim właściwość organów Wód Polskich ogranicza się wyłącznie do spraw zgód wodno-prawnych. Wykładając literalnie ten przepis trzeba wskazać, że w pierwszej kolejności ustawodawca w art. 397 ust. 3 ustawy Prawo wodne jako organ właściwy w sprawie zgód wodno-prawnych wskazał dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Wód Polskich. W drugiej kolejności ustawodawca w art. 397 ust. 3 pkt 2 unormował, że organem właściwym w sprawie zgód wodno-prawnych jest dyrektor zarządu zlewni Wód Polskich w sprawach pozwoleń wodno-prawnych.**

Wniosek o wydanie pozwolenia wodno-prawnego zawiera:

- operat wodno-prawny z oznaczeniem daty jego wykonania wraz z opisem prowadzenia zamierzonej działalności niezawierającym określeń specjalistycznych,
- decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, jeżeli jest wymagana,
- załącznik graficzny określający przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie oraz przewidywany obszar na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie,
- wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku jego braku decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego albo decyzję o warunkach zabudowy,
- ocenę wodno-prawną,
- wypisy z rejestru gruntów lub uproszczone wypisy z rejestru gruntów dla nieruchomości usytuowanych w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód lub w zasięgu oddziaływania planowanych do wykonania urządzeń wodnych,
- potwierdzenie skutecznego zgłoszenia inwestycji objętych ustawą o ochronie przyrody.

Do wniosku o wydanie pozwolenia wodno-prawnego na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego dołącza się zgodę właściciela tych urządzeń lub obowiązującą na dzień złożenia wniosku umowę obejmującą zobowiązanie do odbioru tych ścieków zawartą z właścicielem tych urządzeń.

Informację o wszczęciu postępowania w sprawach dotyczących pozwolenia wodno-prawnego organ administracji publicznej podaje do publicznej wiadomości na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej oraz w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości. **Stroną postępowania** w sprawach dotyczących pozwoleń wodno-prawnych jest wnioskodawca oraz podmioty, na które będzie oddziaływać zamierzone korzystanie z wód, lub podmioty znajdujące się w zasięgu oddziaływania planowanych do wykonania urządzeń wodnych.

Cenne informacje na temat rozumienia pojęcia strony w postępowaniu o udzielenie pozwolenia wodno-prawnego znajdują się w orzecznictwie sądowo-administracyjnym.

[18] Wyrok NSA w Warszawie z dnia 1 czerwca 2022 r., III OSK 4618/21, Legalis nr 2702616

Zgodnie z treścią wyroku[19] Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie **w przypadku szczególnego korzystania z wód polegającego na wprowadzaniu do urządzeń kanalizacyjnych, będących własnością innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego można przyjąć, że obszar oddziaływania zamyka się na nieruchomości, na której to wprowadzanie ma miejsce i obejmuje urządzenia kanalizacyjne, do których wprowadzane są ścieki. Stronami postępowania w sprawie udzielenia pozwolenia wodno-prawnego są zatem: wnioskodawca, właściciel urządzeń kanalizacyjnych, do których wprowadzane będą ścieki oraz ewentualnie właściciel nieruchomości, na której zlokalizowany jest punkt wprowadzania ścieków. W przypadku szczególnego korzystania z wód, polegającego na wprowadzaniu ścieków do urządzeń kanalizacyjnych znajdujących się w innej lokalizacji niż inwestycja, zasięg oddziaływania ustalany jest w odniesieniu do miejsca wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych.**

Organ administracji publicznej odmawia wydania pozwolenia wodno-prawnego jeżeli projektowany sposób korzystania z wód narusza przepisy prawa wodnego oraz projektowany sposób korzystania z wód dla celów energetyki wodnej nie zapewni wykorzystania potencjału hydroenergetycznego w sposób technicznie i ekonomicznie uzasadniony. Organ ten odmawia również wydania decyzji administracyjnej w przypadku, gdy zakład planujący korzystanie z wód lub wykonanie urządzeń wodnych albo inne działania wymagające pozwolenia wodno-prawnego nie wywiązuje się z wynikających z dotychczas wydanych pozwoleń obowiązków.

Pozwolenie wodno-prawne wydaje się w drodze decyzji na czas określony, nie dłuższy niż 30 lat. Jednak na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi wydaje się na okres nie dłuższy niż 10 lat, z kolei na wprowadzanie do wód lub do urządzeń kanalizacyjnych, będących własnością innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, wydaje się na okres nie dłuższy niż 4 lata.

Co do zasady pozwolenie wodno-prawne wygasa, jeżeli:

- upłynął okres, na który było wydane,
- zakład zrzekł się pozwolenia wodno-prawnego,
- zakład nie rozpoczął wykonywania urządzeń wodnych, robót lub działań na podstawie pozwoleń wodno-prawnych w terminie 3 lat od dnia, w którym pozwolenia te stały się ostateczne,
- inwestor w ramach realizacji przedsięwzięcia w zakresie budowli przeciwpowodziowych, dróg publicznych, linii kolejowych, linii przesyłowych, lotnisk lub lądowisk nie rozpoczął wykonywania urządzeń wodnych w terminie 6 lat od dnia, w którym pozwolenie wodno-prawne na wykonanie tych urządzeń stało się ostateczne.

Pozwolenie wodno-prawne podlega cofnięciu lub ograniczeniu bez odszkodowania, jeżeli:

- zakład zmienia cel i zakres korzystania z wód lub warunki wykonywania uprawnień ustalonych w pozwoleniu wodno-prawnym,
- urządzenia wodne wykonane zostały niezgodnie z warunkami ustalonymi w pozwoleniu wodno-prawnym lub nie są należycie utrzymywane,
- zakład nie realizuje obowiązków wobec innych zakładów posiadających pozwolenie wodno-prawne, uprawnionych do rybactwa, oraz osób narażonych na szkody albo nie realizuje przedsięwzięć ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko, ustalonych w pozwoleniu wodno-prawnym,
- zasoby wód podziemnych uległy zmniejszeniu w sposób naturalny,
- zakład nie rozpoczął w terminie korzystania z uprawnień wynikających z pozwolenia wodno-prawnego lub nie korzystał z tych uprawnień przez okres co najmniej 2 lat,
- nastąpiła zmiana przepisów prawnych w oparciu o które wydano pozwolenie wodno-prawne,

[19] Wyrok WSA w Warszawie z dnia 15 września 2021 r., VII SA/Wa 955/21, Legalis nr 2623883

- nastąpiło zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych i jest to uzasadnione danymi z monitoringu wód oraz wynikami dodatkowego przeglądu pozwoleń wodno-prawnych
- nie wykonano lub nie przedłożono analizy ryzyka negatywnego oddziaływania na środowisko.

Pozwolenie wodno-prawne można cofnąć lub ograniczyć za odszkodowaniem, jeżeli jest to uzasadnione interesem społecznym albo ważnymi względami gospodarczymi.

Podsumowanie

W kontekście powyższej analizy prawnej należy zauważyć, iż problematyka dotycząca pozwoleń na korzystanie ze środowiska jest niezwykle szeroką płaszczyzną normatywną. Na tamach niniejszego opracowania nie sposób omówić wszystkich regulacji prawnych wpisujących się w obszar decyzji administracyjnych dotyczących wprowadzania gazów i pyłów do powietrza, wprowadzania ścieków do wód i zmieni, wytwarzania odpadów oraz pozwoleń zintegrowanych. Co więcej, nie można analizować obowiązującego stanu prawnego wspartego poglądami doktryny prawniczej, stanowisk wynikających z orzecznictwa sądowo-administracyjnego, jeśli zrezygnuje się z posługiwania językiem profesjonalnym na potrzeby prawidłowej wykładni prawno-środowiskowej. Dotychczasowa obserwacja norm prawa ochrony środowiska pozwala na stwierdzenie, iż najobszerniejszym rodzajem pozwolenia na korzystanie ze środowiska pozostaje pozwolenie zintegrowane łączące w sobie sektorowe pozwolenia prawno-środowiskowe. Trudność całej analizy wynika również z konieczności wykładni nie tylko obowiązującej ustawy – Prawo ochrony środowiska, ale także innych źródeł prawa administracyjnego, w szczególności przepisów ustawy o odpadach, ustawy – Prawo wodne, a także rozporządzeń wykonawczych.

Prawo ochrony środowiska jako dział prawa administracyjnego jest zaliczany do kręgu najbardziej rozbudowanych sfer prawa publicznego. Praktyka urzędnicza pokazuje, iż na organach właściwych z zakresu ochrony środowiska, wymienionych przez ustawę treścią przepisu art. 376 komentowanej ustawy spoczywa kompetencja prawa do rozstrzygania również w płaszczyźnie wydawania pozwoleń na korzystanie ze środowiska. Niejednokrotnie pracownicy organów administracji publicznej w swej pracy zawodowej poszukują wsparcia radców prawnych zatrudnianych przez jednostki sektora finansów publicznych. Wspólnym nakładem pracy odbywa się pracochętna wykładnia norm ustawowych, gwarantująca prawidłową interpretację stanów faktycznych w obliczu istniejących norm prawnych. Z tego względu warto podejmować inicjatywy dotyczące zaawansowanych analiz prawnych w zakresie prawno-środowiskowych pozwoleń administracyjnych.

Bibliografia

- 1.Gruszecki K., Wygaśnięcie pozwoleń na korzystanie ze środowiska lub zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie ochrony środowiska w związku ze zmianą przepisów prawa [w:] Prawne Problemy Górnictwa i Ochrony Środowiska, nr 2, Katowice 2022.
- 2.Kijowski D. R., Pozwolenia w administracji publicznej. Studium z teorii prawa administracyjnego, Białystok 2000.
- 3.Paradowski M., Pozwolenie budowlane, Warszawa 2017.
- 4.Wierzbowski B., Rakoczy B., Prawo ochrony środowiska. Zagadnienia podstawowe, Warszawa 2015.
- 5.Wierzbowski M., Szubiakowski M., Wiktorowska A., Postępowanie administracyjne – ogólne podatkowe, egzekucyjne i przed sądami administracyjnymi, Warszawa 2015.

Netografia

1. <https://orka2.sejm.gov.pl/iz4.nsf/main/349d8fc9>

Wykaz aktów prawnych

- 1.Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, z 2022 r. poz. 88, 1557, 1768, 1783, 1846, 2206, 2687, z 2023 r. poz. 553).
- 2.Ustawa z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2516, z 2023 r. poz. 535, 803).
- 3.Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, 2687, z 2023 r. poz. 877).
- 4.Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 699, 1250, 1726, 2127, 2722, z 2023 r. poz. 295, 877)
- 5.Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2625, 2687, z 2023 r. poz. 295, 412, 877).
- 6.Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. 2002 nr 122 poz. 1055).

Wykaz orzecznictwa sądowego

- 1.Wyrok NSA w Warszawie z dnia 8 lutego 1993 r., SA/Wr 559/82, ONSA 1993, Nr 1, poz. 3.
- 2.Wyrok NSA w Warszawie z dnia Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 marca 2020 r., II OSK 1224/18, Legalis nr 2420203.
- 3.Wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 22 września 2021 r., II SA/Go 695/20, Legalis nr 2625526.
- 4.Wyrok WSA w Warszawie z dnia 15 września 2021 r., VII SA/Wa 955/21, Legalis nr 2623883.
- 5.Wyrok NSA w Warszawie z dnia 1 czerwca 2022 r., III OSK 4618/21, Legalis nr 2702616.

O AUTORZE

Mariusz Paradowski – doktor nauk prawnych, kwalifikacje III stopnia uzyskał na Wydziale Prawa, Administracji i Stosunków Międzynarodowych Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie. Dysertację doktorską pt. Pozwolenie budowlane napisał pod kierunkiem prof. zw. dra hab. Józefa Filipka. Był słuchaczem studiów podyplomowych z zakresu prawa, ekonomii i pedagogiki: w Warszawskiej Szkole Zarządzania – Szkole Wyższej w Warszawie, Wyższej Szkole Ekonomii i Innowacji w Lublinie, Politechnice Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki w Krakowie, Politechnice Częstochowskiej oraz Wyższej Szkole Zarządzania w Częstochowie. Studia magisterskie ukończył na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Opinie wyrażone w powyższym tekście mają charakter autorski i nie należy ich traktować jako stanowiska Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regułskiego.

.....
Warszawa, sierpień 2023

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regułskiego
ul. Żurawia 43, 00-680 Warszawa

www.frdl.org.pl